

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABES BOLYAI TUDOMANYEGYETEM
1.2 Kar	Történelem-Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Erdélyi műemlékek (Monumente transilvane)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kovács Zsolt						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kovács Zsolt						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	72	melyből: 3.5 előadás	48	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					2
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					2
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	72				
3.8 A félév össz-óraszama	144				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel és vetítővel rendelkező terem.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel és vetítővel rendelkező terem.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	Az erdélyi építészeti és művészet legfontosabb emléktípusainak, valamint a velük kapcsolatos legújabb kutatási eredmények ismerete.
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az előadás az erdélyi épített örökség legjelentősebb és leggyakoribb műemléktípusainak és az ezeket díszítő képzőművészeti emlékeknek az áttekintését tartja fő céljának, külön kitérve az egyes témák kutatástörténetére, és az egyes emléktípusok legfontosabb példáira is, ezáltal fogódzókat nyújtva a hallgatók közvetlen környezetében megtalálható emlékek elemzésére is.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Az egyes emléktípusokra vonatkozó általános bemutatás mellett az előadás a legújabb művészettörténeti kutatási eredmények ismertetésére is kitér, amelyek az új emlékcsoportoknak a kutatás körébe történő bevonásával valamint a régebbi tárgyalta emlékek új szempontú vizsgálatával számos esetben gyökeresen átírták az egyes témákról korábban alkotott elképzeléseket. Előadásaink során fontosnak tartjuk az egyes emlékek középeurópai párhuzamainak bemutatását is, ezáltal hangsúlyozva az európai kulturális és művészeti jelenségek hatását az erdélyi emlékek megjelenésében és történetének alakulásában.</p>
	<ul style="list-style-type: none">

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Erdélyi románkori templomok.	Előadás, magyarázatok, példák.	
2. Erdélyi gótikus templomok.	Előadás, magyarázatok, példák	
3. Középkori várak.	Előadás, magyarázatok, példák	
4. Középkori falképek (fő témák, stilisztikai jelenségek)	Előadás, magyarázatok, példák	
5. Reneszánsz és barokk világi falképek.	Előadás,	

	magyarázatok, példák	
6. Középkori szárnyasoltárok.	Előadás, magyarázatok, példák	
7. Későreneszánsz és barokk oltárok.	Előadás, magyarázatok, példák	
8. Kazettás mennyezetek.	Előadás, magyarázatok, példák	
9. Középkori és reneszánsz síremlékek.	Előadás, magyarázatok, példák	
10. Barokk síremlékművészet.	Előadás, magyarázatok, példák	
11. Erdélyi kastélyok: középkori és reneszánsz emlékek.	Előadás, magyarázatok, példák	
12. Erdélyi kastélyok: barokk és historizmus.	Előadás, magyarázatok, példák	
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Esettanulmány: a gyulafehérvári székesegyház. Kerci ciszterci apátság.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
2. Esettanulmány: kolozsvári Szent Mihály-templom, szászsebesi evangélikus templom, kolozsvári Farkas utcai református templom.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
3. Vajdahunyadi várkastély.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
4. Erdélyi középkori falképek. A Szent László legenda jelentésrétégei és variánsai. Esettanulmányok: Gelence, Almakerék.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
5. Szárnyasoltárok: Medgyes, Berethalom, Szászsebes.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
6. A síremlék mint politikai gesztus: a gyulafehérvári Hunyadi-síremlék(1533), a nagyszebeni Haupt-epitáfium(1694).	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
7. A nagyváradi vár.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
8. Várak. Esettanulmány: a gyulafehérvári barokk vár ikonográfiai programja.		
9. A Bánffy-család rezidenciái: a kolozsvári palota és a bonchidai kastély.	Előadás, magyarázatok, példák, vita	
10. A nagyváradi székesegyház és püspöki palota		
11. A historizmus Erdély építészetében: Kagerbauer Antal és Pákei Lajos életműve.		
12. Szecesszió. A marosvásárhelyi Kultúrpalota mint összművészeti alkotás.		
Kötelező könyvészet		

- Kovács András: *Épületek emlékezete. Nevezetes épületek Erdélyben.* Budapest, 2007.
- Entz Géza: *Erdély építészete a 11-13. században.* Kolozsvár, 1994.
- Entz Géza: *Erdély építészete a 14-16. században.* Kolozsvár, 1996.
- *Magyar vonatkozású épített örökség Erdélyben.* Szerk. Benczédi Sándor. Kolozsvár, 2005.

Ajánlott könyvészet:

Balázs István – Jánó Mihály – Jékely Zsombor – Mihály Ferenc: *A gelencei Szent Imre templom. Tanulmányok.* Sepsiszentgyörgy, 2003. /Horror Vacui Könyvek 1./

Balogh Jolán: *Az erdélyi renaissance.* I. Kolozsvár, 1943.

Biró József: *Erdélyi kastélyok.* Budapest, 1944.

Jenei, Dana: *Pictura murală gotică din Transilvania.* București, 2007.

Kelemen Lajos: *Művészettörténeti tanulmányok.* I-II. Bukarest, 1977, 1982.

Keserü Katalin: *Torockai-Wigand Ede.* Budapest, 2007.

Kovács András: *Késő reneszánsz építészet Erdélyben 1541-1720.* Budapest-Kolozsvár, 2003.

Középkori falképek Erdélyben. Értékmentés a Teleki László Alapítvány támogatásával. Szerk. Kollár Tibor. Budapest, 2008.

Lángi József-Mihály Ferenc: *Erdélyi falképek és festett faberendezések.* 1-3. Budapest, 2003-2006.

Murádin Jenő: *Fadrusz. Két szobor száz éve.* Kolozsvár, 2002.

B. Nagy Margit: *Stílusok, művek, mesterek. Művészettörténeti tanulmányok.* Bukarest, 1977.

B. Nagy Margit: *Reneszánsz és barokk Erdélyben. Művészettörténeti tanulmányok.* Bukarest, 1970.

Péter I. Zoltán: *Nagyvárad 900 éves múltja és épített öröksége.* Budapest, 2005.

Rusu, Adrian Andrei: *Castelarea Carpatică.* Cluj-Napoca, 2006.

Sabău, Nicolae: *Metamorfoze ale barocului transilvan.* II. *Pictura.* Cluj-Napoca, 2005.

Sabău, Nicolae: *Metamorfoze ale barocului transilvan.* I. *Sculptura.* Cluj-Napoca, 2002.

Sarkadi Nagy Emese: *Local Workshops - Foreign Connections. Late Medieval Altarpieces from Transylvania.* Ostfildern, 2012.

Vais, Gheorghe: *Clujul eclectic. Programe de arhitectură în perioada dualistă(1867–1918).* Cluj-Napoca, 2009.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
--------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------

10.4 Előadás	Az előadásokon elhangzottak és a kötelező könyvészet ismerete	Szóbeli vizsga	60 %
	Szemináriumi tevékenység		40 %
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • 			